

FUTURES
CONSCIOUSNESS

TULEVAISUUSTIETOISUUS PSYKOLOGISENA ILMIÖNÄ

Sanna Ahvenharju

Tulevaisuuden lukutaitoa oppimaan – Anticipation tapana ajatella
tulevaisuutta 23.10.2018

FINLAND FUTURES
RESEARCH CENTRE

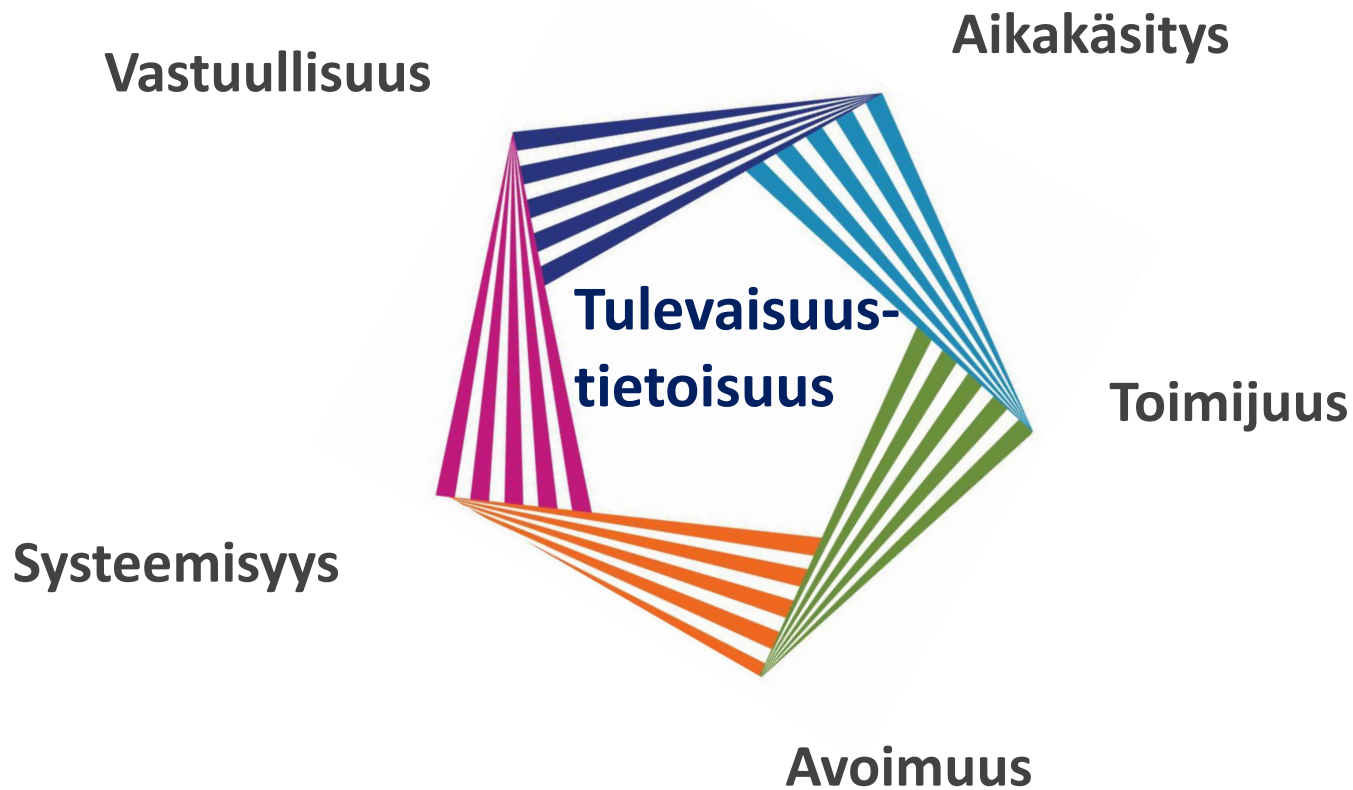

Turun yliopisto
University of Turku

Tulevaisuustietoisuuden määritelmä

- Empiirisen tutkimuksen tarpeisiin; operationalisoitava, mitattava
- Ajasta ja paikasta riippumaton
 - ei ota kantaa tulevaisuuden sisältöihin
- Kattaa kognition, tunteet ja motivaation, mutta ei käyttäytymistä
- Kehitettävissä olevia taipumuksia ja kykyjä
 - Vaihtelua yksilöiden välillä - jokaisella omanlaisensa profiili
- Tulevaisuustietoisuus tulevaisuuteen suuntautuvan toiminnan ja esim. tulevaisuuslukutaidon *mahdollistajana*

Tulevaisuustietoisuus psykologisena ilmiönä

Ahvenharju, Minkkinen & Lalot (2018) The Five Dimensions of Futures Consciousness, Futures.

Tulevaisuustietoisuus

on ihmisen kyky ymmärtää ja ennakoida tulevaisuutta sekä taipumus valmistautua siihen ja ottaa se omakseen.
Se muodostuu viidestä ulottuvuudesta:

Aikakäsitys mahdollistaa sen, että ymmärrämme menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden keskinäiset suhteet ja että kykenemme katsomaan “nenäämme pidemmälle”.

- Ymmärrys huomisesta on tulevaisuustietoisuuden edellytys
- Katsominen eteenpäin mahdollistaa suunnittelun ja sosiaalisen kehityksen

Toimijuus vaikuttaa uskoomme siitä, pystymmekö vaikuttamaan tuleviin tapahtumiin.

- Tulevaisuus ei ole ennalta määrätty, vaan seurausta valinnoista
- Ymmärrys siitä, mihin voidaan vaikuttaa ja mihin ei

Avoimuus vaihtoehdoille saa meidät kyseenalaistamaan olemassa-olevat totuudet ja näkemään muutosten tuomat mahdollisuudet.

- Tulevaisuus ei ole vain suoraa seurausta menneisyydestä – mahdollisia tulevaisuuspolkuja on monia
- Kyseenalaistaminen, kriittinen ajattelu ja vaihtoehtoisten kehityskulkujen ymmärrys

Systeemisyys auttaa meitä näkemään luonnon ja ihmisen järjestelmien väliset yhteydet ja päätöstemme monimutkaiset seuraukset.

- Tietoisuus ympäristömme systeemisestä ja holistisesta luonteesta
- Kausaalisuus ja kompleksisuus

Vastuu muista saa meidät pyrkimään kohti sellaista maailmaa, joka on parempi meille kaikille, ei vain itsellemme.

- Normatiivisuus: Parempi tulevaisuus kaikille
- Itsensä ylittäminen tärkeä arvo
- Pyrkimys elää moraalinsa mukaisesti

Mallista mittariksi

- **Tulevaisuustietoisuusmittari on testattu tieteellisesti luotettavaksi ja validiksi**
 - **Kolmessa eri kansallisessa ympäristössä**
 - **Kolmella kielellä**
 - **Vaihtelevissa ihmisryhmissä**
 - **Tuottaa vertailukelpoista tilastotietoa**
 - **Riippumaton tilanteesta ja kontekstista**
- **Tulevaisuustietoisuutta voi oppia ja kehittää**
 - **Ikä ja sukupuoli vaikuttavat jonkin verran tuloksiin**
- **Mittarilla voi**
 - **Tutkia tulevaisuustietoisuuden edellytyksiä ja lähteitä**
 - **Kouluttaa tulevaisuustietoisuudesta**

Artikkeleita aiheesta

Ahvenharju, S., Minkkinen, M., & Lalot, F. (2018). *The five dimensions of futures consciousness*, *Futures*, <https://doi.org/10.1016/j.futures.2018.06.010>

Ahvenharju, S., Lalot, F., Minkkinen, M., & Quiamzade, A. (**under review**). *Bringing psychological perspective to the five dimensions of Futures Consciousness*.

Lalot, F., Ahvenharju, S., Minkkinen, M., & Wensing, E. (**under review**). *Aware of the future? Development and validation of the Futures Consciousness Scale*.